

Η κεντρική συνεδρία της Ιστορικής Διημερίδας των Γ΄ Καραβαγγελίων

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Καστορίας](#)

Το Σάββατο 15 Φεβρουαρίου, τέταρτη ημέρα των Γ΄ Καραβαγγελίων, πραγματοποιήθηκε το δεύτερο μέρος της Ιστορικής Διημερίδος με θέμα «Ιουστινιανός και Καστοριά», με τους δύο κεντρικούς ομιλητές των φετινών εκδηλώσεων.

Η συνεδρίαση πραγματοποιήθηκε στο ξενοδοχείο «Λιμναίο» στην Καστοριά, με συντονίστρια την Φιλόλογο και τ. Ευρωβουλευτή δρ. Μαρία Παναγιωτοπούλου-Κασσιώτου.

Αρχικά, την σημερινή κεντρική συνεδρίαση άνοιξε ο Σεβασμιώτατος [Μητροπολίτης Καστορίας](#) κ. Καλλίνικος με την εναρκτήρια προσευχή.

Εν συνεχεία κάλεσε στο βήμα, τον εκπρόσωπο της Αυτού Θειοτάτης Παναγιότητος, του Αρχιεπισκόπου Νέας Ρώμης Κωνσταντινουπόλεως και Οικουμενικού Πατριάρχου Κυρίου κ. Βαρθολομαίου, Σεβασμιώτατο **Μητροπολίτη Αυστρίας** κ. Αρσένιο, ο οποίος απηύθυνε τον πρώτο χαιρετισμό εκ μέρους του

Πρώτου της Ορθοδόξου Εκκλησίας.

“Η υπόμνησις καί ἡ ἀνάδειξις τοῦ πολύπτυχου καί πολυσήμαντου ἔργου τοῦ Μητροπολίτου Γερμανοῦ Καραβαγγέλη ἀποτελεῖ ἱστορικό χρέος ἔναντι τῶν νεοτέρων ἀλλά καί τῶν ἐπερχομένων γενεῶν, ἀφοῦ εἰς τό πρόσωπόν του ἐνσαρκώθηκε μέ τόν καλύτερο τρόπο ἡ ἀπόλυτη ταύτισις Ἑλληνισμοῦ καί Ὁρθοδοξίας, τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος καί τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, δύο πυλῶνες πού σφυρηλάτησαν τήν μακραίωνη παρουσία καί διέσωσαν τήν ταυτότητά μας ἀνά τούς αἰῶνες, εἰς πείσμα τῶν ἀλλοθρήσκων κατακτητῶν καί τῶν ὁμοδόξων εἰσβολέων πού ἀπεσκόπουν εἰς τό ξερίζωμα τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀπό τίς πατρογονικές ἐστίες τῆς Μακεδονίας καί τοῦ Πόντου. Ἡ δρᾶσις τοῦ Γερμανοῦ Καραβαγγέλη ἐπεκτείνετο ἀπό τό καθημερινό ποιμαντικό ἔργο καί τήν ἵδρυσιν σχολείων καί εὐαγῶν ἱδρυμάτων μέχρι τήν ὁργάνωσιν ἐνόπλων ὁμάδων διά τήν προστασίαν τῶν ὑπό συνεχῶν διωγμῶν ἑλληνικῶν πληθυσμῶν εἰς τάς δύο προαναφερθείσες περιοχές”, ἀνέφερε μεταξύ ἄλλων στον χαιρετισμό του. Ολόκληρος ο χαιρετισμός του Μητροπολίτη Αυστρίας [ΕΔΩ](#)

Ακολούθως ο Σεβ. Μητροπολίτης Καστορίας κ. Καλλίνικος, ἀνέγνωσε τον χαιρετισμό – μήνυμα το οποίο ἀπέστειλε ο Μακαριώτατος **Αρχιεπίσκοπος Αθηνῶν και Πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερώνυμος**, ο οποίος ευλογεῖ κάθε χρόνο τις εκδηλώσεις των Καραβαγγελεῶν, καθώς και του **τ. Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Προκοπίου Παυλόπουλου**, ο οποίος ἦταν ο πρῶτος κεντρικός ομιλητής των Α΄ Καραβαγγελεῶν το ἔτος 2022 και στην συνέχεια ο Σεβασμιώτατος ἔκανε την εἰσαγωγική σύντομη ομιλία του.

“Τα φετινά Καραβαγγέλεια, τα τρίτα κατά σειράν, καλύπτουν ἓνα φάσμα ποικίλων ενδιαφερόντων και σύγχρονων επιστημονικῶν θεμάτων , καθώς και το ειδικότερο ἱστορικό θέμα των σχέσεων του αυτοκράτορα Ιουστινιανού με την πόλη αι την

ευρύτερη περιοχή της Καστοριάς. Η ιστορία αυτή έχει αφήσει τα αποτυπώματά της στην πόλη, τα τείχη της πόλης, ίχνη και λείψανα των οποίων ανάγουν το νου μας στις σημαντικές καταβολές τους, στην τόσο κρίσιμη σύνδεση της περιοχής με το κέντρο της Ανατολικής Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας“, αναφέρεται μεταξύ άλλων στο μήνυμα του Μακαριωτάτου κ.κ. Ιερωνύμου. Ολόκληρο το μήνυμα [ΕΔΩ](#)

“Δυστυχώς, οι υποχρεώσεις μου δεν θα μου επιτρέψουν, και φέτος, να παραστώ. Χαίρομαι όμως γιατί η «σπορά» των «Α΄ Καραβαγγελείων» έχει ήδη «βλαστήσει» και «ανθίσει», πρωτίστως χάρη στην δική σας άοκνη δημιουργικότητα και αυθεντικώς φωτεινή πνευματική ακτινοβολία“, αναφέρεται μεταξύ άλλων στον χαιρετισμό του κ. Παυλόπουλου. Ολόκληρο το μήνυμα [ΕΔΩ](#)

“Τά «Καραβαγγέλεια» είναι ένας πολιτισμικός θεσμός πού καθιερώσαμε ως Ίερά Μητρόπολη, υπό τό ὄνομα τοῦ Μητροπολίτου Καστοριάς Γερμανοῦ Καραβαγγέλη (1866-1935), καί πραγματοποιοῦνται τόν μήνα Φεβρουάριο, μέ ἀφορμή τήν ἡμέρα κοιμήσεως τοῦ θρυλικοῦ Μητροπολίτου (11 Φεβρουαρίου). Τό φετινό γενικό θέμα «Ὁ Ἰουστινιανός καί ἡ Καστοριά» ἐπιλέχθηκε λόγω τῆς ἐπετείου γιά τά 1700 ἔτη ἀπό τήν σύγκληση τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου καί λόγω τοῦ γεγονότος ὅτι ἕνας ἀπό τούς αὐτοκράτορες πού συνεκάλεσε Οἰκουμενική Σύνοδο, τήν Ε΄, ὁ Ἰουστινιανός, εἶναι καί ὁ ἰδρυτής τῆς πόλης μας, τῆς Καστοριᾶς“, τόνισε μεταξύ άλλων στην εισαγωγική του ομιλία ο Σεβασμιώτατος κ. Καλλίνικος. Ολόκληρη η

ομιλία [**ΕΔΩ**](#)

Εν συνεχεία χαιρετισμούς απηύθυναν: η Βουλευτής Καστοριάς κ. Μαρία Αντωνίου, ο Αντιπεριφερειάρχης Π.Ε. Καστοριάς κ. Δημήτριος Σαββόπουλος, ο Δήμαρχος Καστοριάς κ. Ιωάννης Κορεντσίδης, ο Δήμαρχος Άργους Ορεστικού κ. Παναγιώτης Κεπαπτσόγλου, ο εκπρόσωπος του Πρύτανη του Π.Δ.Μ. καθηγητής κ. Γεώργιος Λάππας.

Την εκδήλωση παρακολούθησαν εκτός από τους προαναφερομένους, ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Τανάγρας κ. Απόστολος, ο Διοικητής του 15ου ΣΠ «ΧΥΜΠ», Συνταγματάρχης Θωμάς Γεωργιάδης, ως εκπρόσωπος του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου του Στρατού Αντιστράτηγου κ. Γεωργίου Κωστίδη, η διευθύντρια της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Καστοριάς κ. Ευγενία Μαρνέρη, ο διευθυντής της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Καστοριάς κ. Αναστάσιος Ξανθόπουλος, ο τ. Βουλευτής κ. Ζήσης Τζηκαλάγιας άλλοι εκπρόσωποι φορέων, της Αστυνομίας και της Πυροσβεστικής, καθηγητές, μαθητές και φοιτητές και πλήθος κόσμου που γέμισαν την αίθουσα συνεδριάσεως.

Πρώτος ομιλητής ήταν ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Ιερόθεος, με θέμα «Ο Μονογενής Υιός και Λόγος του Θεού».

Ο Σεβασμιώτατος κ. Ιερόθεος είπε, ότι ο ύμνος «ο Μονογενής Υιός και Λόγος του Θεού» που ψάλλεται κατά την θεία Λειτουργία είναι η περίληψη της δογματικής διδασκαλίας της Εκκλησίας και των αποφάσεων των πέντε πρώτων Οικουμενικών Συνόδων. Έτσι οι όροι των Οικουμενικών Συνόδων γίνονται προσευχή, ποίηση, τροπάρια, μουσική και δοξολογία στον Θεό και τελικά σωτηρία μας.

Η πατρότητα του ύμνου αυτού, κατά την παράδοση της Εκκλησίας, ανήκει στον Ιουστινιανό Αυτοκράτορα της Χριστιανικής Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας. Ο Ιουστινιανός δεν ήταν θεωρητικός θεολόγος, αλλά εμπειρικός, αφού ζούσε με νηστεία και προσευχή και αποκλήθηκε «ακοίμητος».

Ο Ιουστινιανός έκτισε τον Ναό της Αγίας Σοφίας στην Κωνσταντινούπολη που είναι η Σοφία και ο Λόγος του Θεού, ο Χριστός, και αυτός συνέθεσε τον ύμνον «ο Μονογενής Υιός και Λόγος του Θεού» ως έναν «ζωντανό Ναό της Αγίας Σοφίας» που ψάλλεται μέσα στην θεία Λειτουργία.

Για να δούμε την αξία του ύμνου αυτού πρέπει να εξετάσουμε την διαφορά μεταξύ των φιλοσοφούντων αιρετικών και των Πατέρων της Εκκλησίας. Οι πρώτοι, δηλαδή οι φιλοσοφούντες θεολόγοι, θεολογούσαν με βάση τις αρχές της Ελληνικής φιλοσοφίας, και μάλιστα της Αριστοτελικής φιλοσοφίας, ενώ οι δεύτεροι, δηλαδή

οι Πατέρες, θεολογούσαν με βάση την αποκαλυπτική εμπειρία, χρησιμοποιώντας την Ελληνική γλώσσα.

Ο ύμνος αυτός διαιρείται σε τέσσερις ενότητες.

Η πρώτη ενότητα αναφέρεται στην Θεότητα του Υιού και Λόγου του Θεού αφού «ο μονογενής Υιός και Λόγος του Θεού», είναι «αθάνατος».

Η δεύτερη ενότητα αναφέρεται στην ενανθρώπιση του Υιού και Λόγου του Θεού που καταδέχθηκε «διά την ημετέραν σωτηρίαν» να σαρκωθεί από την «αγίαν Θεοτόκον και αειπαρθένον Μαρίαν», «ατρέπτως», χωρίς να αλλοιωθή η θεία φύση Του.

Η τρίτη ενότητα αναφέρεται στην Τριαδικότητα του Θεού, αφού ο Υιός και Λόγος του Θεού είναι «εις της Αγίας Τριάδος» και συνδοξάζεται με τον Πατέρα και το Άγιον Πνεύμα.

Η τέταρτη ενότητα είναι παράκληση και ικεσία στον Χριστό να μας σώση: «σώσον ημάς». Η σωτηρία μας δεν είναι φιλοσοφικής, μυστικιστικής και βουδιστικής φύσεως, αλλά Χριστοκεντρικής που επιτυγχάνεται μέσα στην Εκκλησία διά της καθάρσεως, του φωτισμού και της θεώσεως σε συνδυασμό με τα Μυστήρια.

Το συμπέρασμα είναι ότι ο Ιουστινιανός μαζί με την ανοικοδόμηση του Ναού της Αγίας Σοφίας μας χάρισε και τον θεόπνευστον αυτόν ύμνον, «ο Μονογενής Υιός και Λόγος του Θεού» που είναι μια ζωντανή Αγία Σοφία.

Οι σημερινοί άρχοντες δεν κυβερνούν τον λαό με την θεολογία, αλλά με την κοινωνιολογία, την οικονομία και την κοινωνική πολιτική, όπως το επιβάλλουν οι σύγχρονοι καιροί. Εμείς, όμως μέσα στην θεία Λειτουργία ζούμε την παράδοσή μας που είναι γεμάτη ζωή, φως, δόξα, έχει νόημα ζωής, και γινόμαστε θεούμενοι, ψάλλουμε θριαμβευτικά τον ύμνον αυτόν, ποίημα του Αυτοκράτορα Ιουστινιανού, όρθιοι, προσευχόμενοι και τον ευγνωμονούμε για το δώρο του.

Δεύτερος ομιλητής, ήταν ο Καθηγητής Γλωσσολογίας, τ. Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων και τ. Πρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Γεώργιος Μπαμπινιώτης, με θέμα: «Ο οικουμενικός χαρακτήρας της Ελληνικής Γλώσσας»

Ο κ. Καθηγητής στην ομιλία του είπε ότι στην Ελλάδα δεν έχουμε εκτιμήσει στην πραγματική του διάσταση το γεγονός της οικουμενικής παρουσίας, του κύρους και της αίγλης που χαίρει η ελληνική γλώσσα ευρύτερα στον κόσμο. Δεν έχει εκτιμηθεί, κατ' επέκταση, τι γόητρο πολιτισμικό και τι αναγνώριση ευρύτερης σημασίας έχει αποκτήσει η Ελλάδα ανά τους αιώνες χάρις στην ελληνική γλώσσα.

Η Ελληνική, στην μετακλασική περίοδο με τον Αλέξανδρο, υπήρξε η πρώτη παγκόσμια γλώσσα, γλώσσα των συναλλαγών πολλών λαών (*lingua franca*) και συγχρόνως γλώσσα πολιτισμική. Ο Γερμανός βυζαντινολόγος Karl Krumbacher γράφει: «η ζώσα ελληνική κοινή γλώσσα των αλεξανδρεωτικών και ρωμαϊκών χρόνων [...] εξετέλει έργο παγκοσμίου γλώσσης»

Οι Έλληνες υπήρξαν οι ίδιοι οι πρώτοι μελετητές της ελληνικής και, γενικότερα, της ανθρώπινης γλώσσας σε συνδυασμό με το ότι η ανάλυση της ελληνικής γλώσσας από τους αρχαίους γραμματικούς και φιλοσόφους απετέλεσε (μέσω της Λατινικής) την βάση της ανάλυσης όλων των μετέπειτα γλωσσών.

Η οικουμενικότητα της Ελληνικής δεν είναι άσχετη προς το κύρος που απέκτησε διεθνώς η Ελληνική ως γλώσσα της Χριστιανοσύνης: ως η γλώσσα της Καινής Διαθήκης, η γλώσσα των μεγάλων Πατέρων της Χριστιανικής Εκκλησίας και, καθόλου λιγότερο, ως η κατ' εξοχήν γλώσσα της υμνογραφίας και της εκκλησιαστικής λατρείας (Θείας Λειτουργίας). Η Ελληνική συνδέεται επίσης με την ελληνική μετάφραση της Παλαιάς Διαθήκης από τους Εβδομήκοντα για τις ανάγκες των ιουδαϊκών κοινοτήτων της Ανατολής που ήταν ελληνόφωνες εκείνη την εποχή.

Η διάσημη μελετήτρια της ελληνικής γλώσσας και του ελληνικού πολιτισμού, η Γαλλίδα καθηγήτρια Jaqueline de Romilly έχει πεί: [...] Η Αρχαία Ελλάδα μας προσφέρει μια γλώσσα για την οποία θα πω ακόμη μια φορά ότι είναι οικουμενική».

Οι εκδηλώσεις των Γ' Καραβαγγελίων θα συνεχιστούν αύριο Κυριακή «του Ασώτου», με το Αρχιερατικό Συλλεΐτουργο προεξάρχοντος του εκπροσώπου του Οικουμενικού μας Πατριάρχου, το Αρχιερατικό Μνημόσυνο στον θρυλικό Μητροπολίτη Γερμανό Καραβαγγέλη και σε όλους τους μακαριστούς Μητροπολίτες Καστορίας, και κατάθεση στεφάνων στο ψηφιδωτό μνημείο του Γερμανού Καραβαγγέλη.

